

... alebo o tom, že kresťan nerobí rozdiely medzi ľuďmi – s jedinou výnimkou a tou je „uprednostňujúca láska“.

BOŽIE SLOVO:

(Lk 4, 16-21)

Čítanie zo sv. Evanjelia podľa Lukáša: *Ježiš prišiel aj do Nazareta, kde vyrástol. Podľa svojho zvyku vošiel v sobotu do synagógy a vstal, aby čítal. ¹⁷ Podali mu knihu proroka Izaiáša. Keď knihu rozvinul, našiel miesto, kde bolo napísané: ¹⁸ "Duch Pána je nado mnou, lebo ma pomazal, aby som hlásal evanjelium chudobným. Poslal ma oznámiť zajatým, že budú prepustení, a slepým, že budú vidieť; utláčaných prepustiť na slobodu ¹⁹ a ohlásiť Pánov milostivý rok." ²⁰ Potom knihu zvinul, vrátil ju sluhovi a sadol si. Oči všetkých v synagóge sa upreli na neho. ²¹ A on im začal hovoriť: "Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli." Počuli sme Božie slovo.*

KATECHÉZKA

(porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 384, 354, 365, 362, 262, 261, 247)

Jeden zo znakov kresťanov je to, že nerobíme rozdiely medzi ľuďmi. A ak robíme, je to pre nás výstraha, že niečo s našou vierou a našim obrátením nie je v poriadku a my stále zmýšľame a správame sa ako pozemskí ľudia. Vyskytovalo sa to už v časoch apoštolov, preto Jakub píše: „*Bratia moji, nespájajte vieru v nášho Pána slávy, Ježiša Krista, s nadžraním osobám. Lebo ak príde na vaše zhromaždenie muž so zlatým prsteňom a v skvostnom rúchu a príde aj chudobný v chatrnom odeve a vy si všimnete toho, ktorý je oblečený do nádherného rúcha, a poviete: "Ty sa posad' pekne tu!", ale chudobnému poviete: "Ty si staň tam, alebo si sadni k mojej podnožke!", vari nerobíte rozdiely medzi sebou a nestali ste sa zlomyseľnými sudcami“* (Jak 2, 1-4)?! A ako pokúšenie to ostáva aj dnes, dokonca v samej Cirkvi – pápež Benedikt XVI. naň podobne ako Jakub upozorňuje slovami, že „*je jasné, že falošný hierarchizmus a dôstojnosť úradu kultivovaného židmi, je v kontraste s nerozlišujúcim brataním sa kresťanov. A človek sa nemôže vyhnúť serióznej výzve, ktorú nám tento text dáva - nepripomína nám naša kresťanská realita viac židovský hierarchizmus, odsúdený Ježišom, než obraz, ktorý dal o kresťanskom bratstve?“* – kde, obrazne povedané, úslužne obskakujeme biskupov a iných hodnostárov namiesto, aby sme spolu s nimi obskakovali chudobných a slúžili im? Ak sme veriaci a obrátení ľudia a žijeme Evanjeliom, svetské rozdiely pre nás nič neznamenajú a pred Bohom sme si všetci rovni vo veľkosti povolania k Božiemu synovstvu rovnako, ako v malosti hriešnikov a ľudí, o ktorých píše Pavol: „*Kto ti dáva vyniknúť?! Čo máš, čo si nedostal? A keď si dostal, čo sa chvasceš, akoby si nebol dostal“* (1 Kor 4, 7)? Kresťan nerobí rozdiely medzi ľuďmi, vrátane seba. Je si rovný so všetkými. „*Preto odteraz nepoznáme nikoho podľa tela“* (2Kor 5, 16) – a podľa ducha „*všetci zhrešili a chýba im Božia sláva; ale sú ospravedlnení zadarmo jeho milosťou, vykúpením v Kristovi Ježišovi“* (Rim 3, 23-24) – aké teda rozlišovanie, aká teda nerovnosť? A predsa! Jedno rozlišovanie a uprednostňovanie v Cirkvi existuje – to, o ktorom dnes boli Ježišove slová v kafarnaumskej synagóge: uprednostňujúca láska k chudobným, slabým, odstrčeným. Pápež František práve na ňu upriamuje našu pozornosť, keď hovorí: „*Ak celá Cirkev prijme tento misijný dynamizmus, musí sa dostať ku všetkým bez výnimky. Koho však má uprednostniť? Keď čítame evanjelium, nájdeme veľmi jasné usmernenie: nie bratov a bohatých príbuzných, ale predovšetkým chudobných a chorých, teda tých, ktorí sú často podceňovaní a obchádzaní, tých, ktorí „sa ti nemajú čím odplatiť“* (Lk 14, 14). *O tomto nemožno pochybovať a neexistujú ani vysvetlenia, ktoré by toto veľmi jasné poslanstvo oslabovali. Dnes i vždy „chudobní sú privilegovanými adresátmi evanjelia“ a hlásanie evanjelia zamerané na nich je znakom kráľovstva, ktoré Ježiš prišiel priniesť na svet. Treba bez okolkov povedať, že medzi našou vierou a chudobnými existuje neoddeliteľné puto. Nenechajme ich nikdy osamotených“* (EG 48). Títo ľudia k nám neprídu, aspoň nie sami od seba. Až príliš často aj preto, že sa necítia v našich „čistých a slušných“ kostoloch dobre. Len sa úprimne spýtajme samých seba, ako sa niekedy pozeráme, keď sa v kostole objaví nejakí „spoluobčania“ ako ich nazývame, alebo by sa tam objavil nejaký bezdomovec, neholený, v zašpínenom odeve, voňajúci slivkami, borievkami alebo hoci skvasenými jablčkami? Koľkým ľuďom by ako prvé napadlo, že nám to tu zašpinia alebo dávajme na nich pozor, ešte niečo ukradnú alebo pokazia? Alebo by sme ich (obzvlášť ak sú to deti) bez okolkov vyhnali von, že tu nemajú čo hľadať, toto nie je ihrisko ale kostol, kde sa venujeme serióznym a zbožným veciam – napríklad Kristovi Ježišovi, ktorý povedal: „*Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo!“* (Mk 10, 14) – cítime tú ťažkú iróniu? Ale máme a nosíme to v sebe všetci, aj my, kňazi – tiež by sme sa až príliš často radšej venovali inteligentným, vzdelaným, kultivovaným ľuďom na biblickom stretnutí s dobrým vínom a koláčikmi v pekne zariadenom dome, než niekomu podobnému! Títo ľudia k nám neprídu – a preto ak chceme ostať verní Kristovi a Jeho príkazu, musíme opustiť svoje pohodlie a ísť von, za nimi. Preto pápež s celou váhou svojej autority nalieha: „*Vyjdime, vyjdime všetkým ponúknuť život Ježiša Krista. Opakujem tu pre celú Cirkev to, čo som mnohokrát povedal kňazom a veriacim v Buenos Aires: je mi milšia „otlčená“ Cirkev, doráňaná a zašpínená tým, že vychádza do ulíc, než Cirkev chorá z uzavretia a pohodlnosti, z upätosti na vlastné istoty. ... Ak nás niečo má sväto znepokojovať alebo trápiť naše svedomie, tak je to tá vec, že mnoho našich bratov žije bez sily, svetla a útechy priateľstva s Ježišom Kristom, bez spoločenstva viery, ktorá ich prijíma, bez horizontu zmyslu a života. Dúfam, že skôr než strach z urobenia chyby bude nás pobádať strach z uzatvorenia sa do štruktúr, ktoré nám poskytujú falošnú istotu; do predpisov, ktoré nás menia na neúprosnych sudcov, do zvyklostí, uprostred ktorých sa cítime pokojní, i keď vonku je veľa hladných a Ježiš nám neustále opakuje: „Vy im dajte jesť!“* (Mk 6, 37)“ (EG 49).

NA ZAMYSLENIE:

Veľmi často o ľuďoch, ktorí sú na takejto periférii, hovoríme, že „ *však vedia, kde je kostol“* a „*keby chceli, nič im nebráni prísť“*. V skutočnosti to prvé platí viac o nás, než o nich. A to druhé – príliš často im bránime práve my, lebo im pripadáme cudzí a cítia z nás odmietanie, dokonca odsúdenie, odpor, pohrdanie! Ale to je aj tak vedľajšie, pretože týmito argumentmi iba zakrývame svoj skutočný dôvod, prečo miesto cirkvi „*vychádzajúcej“* sme ako kedysi apoštoli zhromaždení „*za zatvorenými dverami“*: neláska, nezaujím, farizejstvo a možno aj strach zo zmeny, strach z toho, čo by na nás čakalo za múriky nášho pekného, príjemného a pohodlného kostolíka.

A tak treba hľadať, „*čo je plodom kráľovstva a čo škodí Božiemu plánu“* (EG 51) – najprv v nás. Znova a znova nás *misia* v Cirkvi vedie k otázke nášho vlastného *obrátienia!* Žijeme Evanjeliom? Alebo stále po svetsky? Robíme rozdiely medzi ľuďmi – podľa kritérií Krista a Evanjelia, alebo stále tak, ako svet robí? Sme už obrátení kresťania? Nie sme?

A potom začať *vychádzať von*. Kde je oná periféria? Ľudia na okraji? Slabí, opustení, vylúčení, diskriminovaní alebo len prsto ponechaní bez pomoci sami na seba? Rómske komunity, ľudia sexuálne „*inak orientovaní“*, rozvedení, bezdomovci, závislí, sociálne slabí... Kto každý? A čo ľudia starí, dôchodcovia, chorí, možno kedysi pravidelní návštevníci kostola – kde sú dnes? Máme s nimi spoločenstvo, navštevujeme ich, cítia sa oni sami stále členmi spoločenstva, ktoré sa o nich zaujíma, stará, miluje ich? Nakoniec, takéto návštevy nám Katechizmus odporúča ako jednu z podôb svätenia nedele – využívame ju? Svätíme nedeľu aj týmto spôsobom? A čo iné skupiny? Kto každý je ešte takto na okraji? Ta kým každým sme povolani ísť a hľadať ho, ako onú *stratenú ovcu, stratenú drachmu* z Evanjelia?

OTÁZKY:

< Nerobíme v Cirkvi rozdiely medzi ľuďmi – ale tie nesprávne? Namiesto chudobných a slabých neuprednostňujeme primátorov a podnikateľov a bohatých a významných podľa sveta? Prečítajte si ešte raz oba pápežove výroky! Ako by podľa neho mala vyzeráť naša farnosť – naše spoločenstvo, my sami? Čo musíme zmeniť? Urobte si zoznam ľudí, ktorí by mali od Vás, Vášho spoločenstva, Vašej farnosti cítiť „*uprednostňujúcu lásku“*, cítiť, že sú hľadaní, prijímaní, milovaní, že sa o nich niekto zaujíma a stará! Čo pre nich urobíme? Ako to urobíme? Ako sa sami zmeníme? >